

SBP - PERIODIEK

Nº 78A

d.d. 21 november 1980

Inhoudsopgave :

NICARAGUA / DE SANDINISTEN TONEN STEEDS MEER HUN WARE GEZICHT

NICARAGUA / DE SANDINISTEN TONEN STEEDS MEER HUN WARE GEZICHT

Op 23 augustus j.l. sprak minister van defensie in Nicaragua's hoofdstad Managua de studenten en scholieren toe, die in alle uithoeken van het land hadden geholpen het analfabetisme te bestrijden. In zes maanden tijd waren zij erin geslaagd alle Nicaraguanen de eerste beginselen van lezen en schrijven bij te brengen *). Met die voor Latijns-Amerika unieke prestatie voelden de Sandinistische leiders zich kennelijk sterk genoeg een einde te maken aan de al maanden lang slepende discussie over het vaststellen van een datum voor algemene verkiezingen. Deelde mede, dat die niet voor 1985 zullen plaatsvinden.

Deze mededeling was niet alleen van belang in verband met de strekking ervan (minstens vier jaar lang geen gelegenheid voor het Nicaraguaanse volk om zich uit te spreken over de vraag door wie het geregeerd wenst te worden) of de erin gebezigde bewoordingen ("Verschil van mening en pluralisme blijven essentieel, maar alleen kritiek van de arbeiders kan gewicht in de schaal leggen"; " het revolutionaire proces... zal zijn mars tot het einde volbrengen"). De gebeurtenis was ook nog om een andere reden belangrijk. Het betrof namelijk de voorlezing door de defensie-minister van een proclamatie van het Nationaal Directoraat van het Sandinistisch Bevrijdingsfront (FSLN).

Tot 1985 zal Nicaragua's hoogste regeringsorgaan de Junta van Nationaal Herstel blijven. Deze uit vijf man bestaande junta wordt bijgestaan door een ministerraad. Op het terrein van de wetgeving deelt de junta zijn macht met de in mei van dit jaar tot stand gekomen Staatsraad**). In alle genoemde organen werkt het FSLN samen met andere groeperingen. Doordat echter in junta (3 van de 5), ministerraad (10 van de 23, waaronder vrijwel alle sleutelposten) en staatsraad (24 van de 47) de Sandinisten ruim vertegenwoordigd zijn, kan het Front de besluitvorming geheel naar zijn hand zetten.

Bij het besluit tot uitstel van de verkiezingen kon het moeilijk de junta zelf zijn die zijn voortbestaan proclameerde. Vandaar dat hij bij die

*) Vóór de alfabetiseringscampagne was naar schatting 70% van de plattelandsbevolking ongeletterd.

**) Zie SBP-Periodiek nr. 71 d.d. 9 juni 1980

unieke gelegenheid voor het eerst in de jonge geschiedenis van het nieuwe Nicaragua duidelijk werd uitgesproken bij welk orgaan de feitelijke macht ligt : het Nationaal Directoraat van het Sandinistisch Bevrijdingsfront. Alleen de negen Directoraat-leden, de enigen die namens het FSLN het woord mogen voeren en gerechtigd zijn de titel "Commandant van de Revolutie" te dragen, waren in het besluit gekend. De junta en de staatsraad mochten het respectievelijk vier en vijf dagen later bekrachtigen. Korte tijd later maakte de junta de tekst van twee nieuwe decreten bekend. Daarin werd vastgesteld, dat de media geen nieuws meer mochten verspreiden over voedseltekorten zonder de junta of het ministerie van binnenlandse handel te raadplegen. Evenmin mocht nog over gewapende conflicten of aanslagen gerapporteerd worden voordat contact was opgenomen met de junta of de ministeries van defensie en binnenlandse zaken. Beide decreten leverden felle protesten op van de zijde van de vrije pers, maar toen begin oktober in een havenplaats aan de Atlantische kust onlusten uitbraken, die waarschijnlijk een wat ander karakter hadden dan de nog steeds voortdurende gewapende conflicten tussen het Sandinistisch volksleger en de Sandinistische militia's enerzijds en restgroepen van -aanhangers anderzijds, werd vrijwel onmiddellijk alle berichtgeving daarover verboden zonder dat de media daaraan iets konden veranderen. Ook deze maatregelen kwamen duidelijk uit de FSLN-koker; de als censor aangewezen instanties (junta en de drie genoemde ministeries) zijn vast in FSLN-handen. Opnieuw bleek het voordeel van de innige verstrengeling van Front en regeringsinstanties. Op zich zou deze constatering voor de ontwikkelingen in Nicaragua nog niet zo zorgelijk hoeven te zijn. Immers, de Sandinisten hebben bij herhaling verklaard, dat het FSLN de overgrote meerderheid van het Nicaraguaanse volk vertegenwoordigt. Door het uitstel van de verkiezingen kan deze bewering weersproken noch bevestigd worden. Mocht zij echter terecht worden gedaan, dan wordt van belang te bezien hoe binnen het FSLN de besluitvorming geregeld is. Meestentijds vermijden de Sandinistische leiders met grote zorgvuldigheid ideologische uitspraken. Wel noemt het FSLN zich de "voorhoede van de Nicaraguaanse revolutie", waarmee geen twijfel wordt gelaten over de verhouding van het Front ten opzichte van andere groeperingen. Wat de

interne organisatie betreft waren tot voor kort weinig gegevens bekend. Op 15 september j.l. werd echter de tekst gepubliceerd van een boodschap van het FSLN-Nationaal Directoraat aan "de leden en het gehele Sandinistische volk van Nicaragua". In die boodschap werd de nieuwe FSLN-organisatie-structuur uit de doeken gedaan.

Allereerst werd de instelling van een Sandinistische Assemblee bekendgemaakt. Opmerkelijk was dat van dat nieuwe orgaan, dat een "raadgevend lichaam ter ondersteuning van het Nationaal Directoraat" genoemd werd, ook niet-FSLN'ers deel bleken uit te maken. Niet alleen vijf van de tien FSLN-ministers, maar ook drie niet tot het Front behorende ministers, waaronder de paters (cultuur) en (buitenlandse zaken) hebben in dit aan het Directoraat ondergeschikte orgaan zitting genomen.

Verder maakte het Nationaal Directoraat bekend, dat de volgende controlecommissies waren ingesteld : een politiek comité bestaande uit drie Directoraatsleden met als taak "de leiding en controle over alle andere FSLN-lichamen", een staatscomité bestaande uit onder meer de drie FSLN'ers in de junta en zes van de tien FSLN-ministers met als taak "de controle over alle Sandinistische organen van de regering" en een defensie en veiligheidscomité, waarin onder anderen de ministers van defensie en binnenlandse zaken alsmede de leiding van leger, milizie, politie en veiligheidsdienst (zonder uitzondering FSLN'ers derhalve) bleken te zijn opgenomen, met de taak "de Sandinistische organen in de strijdkrachten te controleren".

Betekende de bekendmaking van deze constructie op zich al de feitelijke erkenning van een sterk centralistische organisatiestructuur, eventuele misverstanden daarover werden weggenomen toen , coördinator van het politiek comité van het FSLN-Directoraat, op 17 september in een interview *) benadrukte : ", wij hebben gekozen voor een centralistisch-democratische structuur". Wel maakte nog duidelijk dat het gecentraliseerde karakter van de organisatie slechts voor "deze fase" gekozen was. De praktijk heeft echter geleerd hoe lang zo'n fase duren kan.

Nu het FSLN zich steeds nadrukkelijker als een politieke voorhoedeorganisatie met een democratisch-centralistische structuur ontpopt,

*) Barricada, officieel FSLN-blad

begint ook de reactie in Nicaragua navenant sterker te worden. De Rooms-katholieke kerk heeft alle geestelijken opdracht gegeven voor het eind van dit jaar hun regeringsfuncties neer te leggen. Drie van de vier partijen die ondanks de FSLN-overheersing in de staatsraad zitting hadden genomen hebben op 12 november j.l. hun deelname aan de beraadslagingen daarvan opgeschort. Als deze ontwikkelingen doorzetten rest het FSLN nog slechts één bondgenoot, de PSN, Nicaragua's pro-Moskou CP.

DE BELANGRIJKSTE SANDINISTEN

Nationaal Directoraat		
Secretariaat	Staatscomité	Defensie en Veiligheidscomité
Politiek comité coördinator Pol.com. Hoofd Secretariaat	Coördinator Staatscomité, minister van agrarische ontwikkeling	coördinator D en V comité minister van defensie opperbevelhebber EPS
Hoofd v.d. afdeling vakbonden van het secr. hoofd v.d. afdeling propaganda en politieke educatie voorzitter Staatsraad	lid van de junta minister van planning	minister van binnenlandse zaken plv. min.v.binnenl.z.
lid Staatsraad minister van de Atlantische kust plv.lid Staatsraad + 4	lid van de junta lid van de junta minister v.binnenl. handel + 4	chef-staf EPS hoofd volksmilitie hoofd Staatsveiligheid + 2

EPS = Sandinistisch Volksleger